

DDTI KNOWLEDGE SHARING PERSONAL DATA PROTECTION

Glossary

อภิธานศัพท์ – การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

บทนำ

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 หรือเรียกอย่างย่อว่า PDPA เป็นกฎหมายที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญเกี่ยวกับประเด็นเรื่องการคุ้มครองข้อมูลในประเทศไทย เพื่อพัฒนาให้เทียบเท่ากับอารยประเทศอื่น ๆ ที่มีกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลออกมามากแล้วไม่ว่าจะเป็นชาติตะวันตกอย่างยุโรปและอเมริกา ตลอดจนชาติเอเชียอีกหลายประเทศซึ่งเนื้อหาของกฎหมายกล่าวครอบคลุมถึงระเบียบการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล คณะกรรมการฯ ข้อบังคับ และแนวทางในการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลภายในราชอาณาจักรไทย*

PDPA เป็นกฎหมายใหม่ที่คนไทยทุกคนต้องรู้สถาบันทดสอบและพัฒนาทักษะดิจิทัล (DDTI) ภายใต้การบริหารงานโดย บริษัท ดิจิทัล บิสิเนส คอนซัลท์ จำกัด (DBC) จึงดำเนินการจัดทำ “อภิศานต์ศัพท์” ของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเล่มนี้ เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยเหลือแก่ผู้ที่กำลังเรียนรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ในการศึกษาตัวบทกฎหมาย และทำความเข้าใจเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ โดยเรียบเรียงรายการคำศัพท์และคำย่อตามลำดับตัวอักษรภาษาไทย (ก-ฮ) และภาษาอังกฤษ (A-Z) อำนวยความสะดวกแก่ผู้อ่านในการค้นหาคำศัพท์ตามความต้องการพร้อมระบุคำแปลและความหมายอย่างละเอียดอีกด้วย

หากมีข้อผิดพลาดหรือความไม่สมบูรณ์ประการใด ทางสถาบันฯ ต้องขออภัยมา ณ ที่นี้
สถาบันทดสอบและพัฒนาทักษะดิจิทัล (DDTI)

รายละเอียดช่องทางการติดต่อ

บริษัท ดิจิทัล บิสิเนส คอนซัลท์ จำกัด - Digital Business Consult Co.,Ltd. (DBC)

www.digitalbusinessconsult.asia

สถาบันทดสอบและพัฒนาทักษะดิจิทัล - Digital Skill Development and Testing Institute (DDTI)

www.ddti.org

หลักสูตร ICDL Personal Data Protection Certificate (ICDL PDPC)

<https://pdpa.online.th/>

Facebook Fanpage: PDPA Icdlthailand

LINE: @pdpathailand

สารบัญคำศัพท์

ภาษาไทย (ก-ฮ)	
กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสหภาพยุโรป	6
การขอความยินยอม	6
การเข้ารหัสข้อมูล	7
การคัดค้านการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล	7
การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล	8
การตลาดทางตรง	8
การถอนความยินยอม	8
การทำการตลาดส่วนบุคคล	9
การทำข้อมูลให้เป็นนิรนาม	9
การประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล	10
การประเมินผลกระทบต่อข้อมูลส่วนบุคคล	10
การแฝงข้อมูล	10
การระงับการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล	11
การละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล	11
กิจการขนาดเล็ก	11
ข้อมูลชีวภาพ	12
ข้อมูลพันธุกรรม	12
ข้อมูลส่วนบุคคล	12
ข้อมูลอ่อนไหว	15
คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล	15
คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ	17
คนไร้ความสามารถ	18
คนเสมือนไร้ความสามารถ	18
ความเป็นส่วนตัวของข้อมูลส่วนบุคคล	18
ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	18
ความยินยอม	17
ค่าสินไหมทดแทน	17
คุกกี้	17
เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล	18

สารบัญคำศัพท์

เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล	18
ตัวแทนของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล	19
นิติบุคคล	19
บทบัญญัติ	19
บุคคล	20
ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล	20
ผู้ใช้อำนาจปกครอง	20
ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล	20
ผู้พิทักษ์	20
ผู้เยาว์	21
ผู้อนุบาล	21
พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562	21
พฤติการณ์	21
เลขที่อยู่ไอพี	22
สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล	22
สิทธิและเสรีภาพของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล	24
ภาษาอังกฤษ (A-Z)	
A Request for Consent	25
Anonymisation	25
Biometric Data	26
Circumstance	26
Compensation	26
Consent	26
Consent Withdrawal	27
Cookies	27
Curator	27
Custodian	28
Cyber Security	28
Data Controller's Representative	28
Data Protection Impact Assessment – DPIA	29
Data Protection Officer – DPO	29

สารบัญคำศัพท์

Direct Marketing	29
Encryption	29
Expert Committee	29
General Data Protection Regulation – GDPR	30
Genetic Data	30
Incompetent Person	31
IP Address	31
Legal Entity	32
Minor	32
Office of the Personal Data Protection Commission – PDPC	33
Parent	34
Person	34
Personal Data	34
Personal Data Breach	35
Personal Data Controller	35
Personal Data Objection	35
Personal Data Privacy or Information Privacy Institute (DDTI)	36
Personal Data Processing	36
Personal Data Processor	36
Personal Data Protection	36
Personal Data Protection Act B.E. 2562 – PDPA	37
Personal Data Protection Committee	37
Personal Data Restriction	38
Personal Data Subject	38
Personalized Marketing	38
Provision	39
Pseudonymisation	39
Quasi-incompetent Person	39
Right and Freedom of Data Subject	39
Sensitive Personal Data	40
Small Organization	41

ภาษาไทย (ก-ฮ)

กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสหภาพยุโรป (General Data Protection Regulation - GDPR)

GDPR เป็นกฎหมายที่ปรับปรุงมาจาก EU Data Protection Directive เมื่อปี 2538 โดยขยายความเรื่องการคุ้มครองข้อมูลและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสหภาพยุโรปให้มีความชัดเจน /รัดกุมมากขึ้น ตามความเหมาะสมของสถานการณ์ในโลกยุคใหม่ที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อคุ้มครองประชาชนในกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป และบังคับใช้กับหน่วยงานทั้งที่อยู่ภายในและภายนอกสหภาพยุโรปที่มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนในกลุ่มประเทศดังกล่าว GDPR มีผลบังคับใช้ในวันที่ 25 พฤษภาคม 2561 ได้รับการยอมรับว่าเป็นกฎหมายแม่แบบ และมีความคล้ายคลึงกับ PDPA ของไทยในหลายประการ

การขอความยินยอม (A Request for Consent)

หมายถึง การที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ก่อนหรือในระหว่างการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล อาจกระทำผ่านเอกสารหรือผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างชัดเจน โดยการขอความยินยอมต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้ (PDPA, มาตรา 19)

- แจ้งถึงวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล
- แยกส่วนออกจากข้อความอื่นอย่างชัดเจน
- รูปแบบหรือข้อความสามารถเข้าถึงได้ง่ายและเข้าใจได้
- ภาษาอ่านง่าย ไม่หลอกลวงหรือทำให้เข้าใจผิด

สถาบันพัฒนาและทดสอบทักษะดิจิทัล
Digital Skills Development and Testing Institute (DDTI)

การเข้ารหัสข้อมูล (Encryption)

หมายถึง รูปแบบการจัดการข้อมูลอย่างหนึ่ง เพื่อวัตถุประสงค์ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยกระบวนการนำข้อมูลส่วนบุคคลมาเข้ารหัสที่คนทั่วไปไม่สามารถเข้าใจได้ เรียกว่า Ciphertext โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับอนุญาตหรือมีกุญแจเท่านั้นที่จะสามารถถอดรหัสกลับคืนมาเป็นข้อมูลธรรมดาที่สามารถอ่านเข้าใจได้อีกครั้งหนึ่ง (GDPR, มาตรา 32)

การคัดค้านการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data Objection)

หมายถึง สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลตาม พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ที่สามารถคัดค้านการเก็บรวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตนเองเมื่อใดก็ได้ ในกรณีดังต่อไปนี้ (PDPA, มาตรา 32)

1. เป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่เก็บรวบรวมได้โดยได้รับยกเว้นไม่ต้องขอความยินยอมตามพระราชบัญญัติฉบับนี้
2. เป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่เก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยเพื่อวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการทำการตลาดแบบตรง
3. เป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่เก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยเพื่อวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการศึกษาวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หรือ สถิติ (ยกเว้นเพื่อประโยชน์สาธารณะของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล)

การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data Protection)

หมายถึง การดูแลปกป้องบุคคลจากการถูกละเมิดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลโดยกฎหมาย ซึ่งเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพบางประการของบุคคลที่เก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่น เพื่อให้เกิดการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และมาตรการเยียวยาเจ้าของข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ (PDPA, วัตถุประสงค์และความจำเป็นของกฎหมาย)

GDPR หรือกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสหภาพยุโรป เป็นกฎหมายแม่แบบเพื่อใช้ปรับปรุงเป็น PDPA หรือพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของไทย

การตลาดทางตรง (Direct Marketing)

หมายถึง การทำการตลาดในลักษณะของการเสนอขายสินค้าหรือบริการโดยตรงต่อผู้บริโภคแต่ละคนโดยมุ่งหวังให้ผู้บริโภคมีปฏิกิริยาตอบกลับเพื่อซื้อสินค้าหรือบริการจากผู้ประกอบธุรกิจ

การทำการตลาดแบบตรงมักมีการเก็บรวบรวมฐานข้อมูลของลูกค้าเพื่อใช้สื่อสารไปยังลูกค้า จึงได้รับผลกระทบโดยตรงเมื่อพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ถูกบังคับใช้ โดยกฎหมายดังกล่าวมอบสิทธิให้เจ้าของข้อมูลสามารถคัดค้านการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของตนได้เมื่อใดก็ได้หากพิสูจน์ได้ว่าเป็นการประมวลผลข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์การตลาดทางตรง (PDPA, มาตรา 32)

การถอนความยินยอม (Consent Withdrawal)

หมายถึง สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลตาม พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ในการถอนความยินยอมที่ให้ไว้สำหรับการเก็บรวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยจะต้องสามารถถอนความยินยอมเมื่อใดก็ได้ และสามารถทำได้โดยง่าย เว้นแต่จะมีข้อจำกัดด้านกฎหมายหรือสัญญาที่เป็นประโยชน์แก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล โดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบถึงผลกระทบจากการถอนความยินยอม (ถ้ามี) (PDPA, มาตรา 19)

การทำตลาดส่วนบุคคล (Personalized Marketing)

หมายถึงแนวคิดการทำตลาดในยุคดิจิทัลที่พยายามนำเสนอสินค้าหรือบริการให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภคให้มากที่สุดโดยสินค้าและบริการที่นำเสนอให้กับแต่ละบุคคลไม่จำเป็นต้องเหมือนกันและมีความแตกต่างกันออกไปเพื่อสร้างประสบการณ์การใช้งานแพลตฟอร์มที่น่าประทับใจ

การทำตลาดส่วนบุคคลมีพื้นฐานวิธีการทำตลาดผ่านการเก็บข้อมูลผู้ใช้งานบนแพลตฟอร์มดิจิทัลแล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อให้สามารถตอบโต้ได้ตรงตามความคาดหวังของแต่ละบุคคลโดยใช้เครื่องมืออัตโนมัติเป็นช่วยจึงมีความเกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวมและใช้ข้อมูลส่วนบุคคลนักการตลาดจึงต้องตื่นตัวและปรับตัวเมื่อพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ถูกบังคับใช้

การทำข้อมูลให้เป็นนิรนาม (Anonymisation)

หมายถึง การทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลไม่สามารถระบุตัวตนของบุคคลได้ เพื่อวัตถุประสงค์ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลโดยการนำข้อมูลที่ใช้ระบุตัวตนของบุคคลได้ในชุดข้อมูลมาเข้ารหัส ลบ หรือทำลาย ซึ่งการทำข้อมูลให้ Anonymised หรือเป็นนิรนามอย่างแท้จริง ข้อมูลดังกล่าวควรจะไม่สามารถถูกกลับคืนมาเป็นลักษณะดั้งเดิมที่สามารถระบุตัวตนของบุคคลได้อีก

ข้อมูลนิรนามไม่เป็นข้อมูลส่วนบุคคลและไม่ได้รับการคุ้มครองภายใต้ขอบเขตของกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (GDPR, อาร์มบท 26)

การประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data Processing)

หมายถึงการดำเนินการหรือชุดการดำเนินการซึ่งกระทำต่อข้อมูลส่วนบุคคลหรือชุดข้อมูลส่วนบุคคลด้วยระบบอัตโนมัติหรือไม่ก็ได้เช่นการเก็บรวบรวมการบันทึก การจัดระเบียบการจัดโครงสร้างการจัดเก็บการปรับปรุงการใช้การเปิดเผยการทำให้สามารถเข้าถึงได้การยับยั้งหรือการลบหรือทำลายข้อมูลส่วนบุคคลเป็นต้น (GDPR, มาตรา 4)

การประเมินผลกระทบต่อข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection Impact Assessment – DPIA)

หมายถึง เป็นการประเมินความผลกระทบต่อความเป็นส่วนตัว หากมีกระบวนการใดที่มีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงสูงต่อสิทธิและเสรีภาพของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลผู้ควบคุมข้อมูลจะต้องดำเนินการประเมินความเสี่ยงของแนวทางการประมวลผลก่อนการประมวลผลข้อมูลจริง (GDPR, มาตรา 35)

การแฝงข้อมูล (Pseudonymisation)

หมายถึง รูปแบบการจัดการข้อมูลอย่างหนึ่ง เพื่อวัตถุประสงค์ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลโดยการทดแทนข้อมูลบางส่วนของที่สามารถระบุตัวตนของบุคคลในชุดข้อมูลด้วยนามแฝงซึ่งประดิษฐ์ขึ้นเรียกว่า Pseudonym การใช้นามแฝงจะช่วยให้สามารถระบุตัวตนของบุคคลได้ยากขึ้นขณะการโอนเคลื่อนย้ายข้อมูลหรือเมื่อถูกจารกรรมแต่ยังเป็นรูปแบบข้อมูลที่สามารถนำมาแปลงกลับมาเพื่อระบุผู้ที่เกี่ยวข้องได้อยู่ เมื่อมีข้อมูลประกอบเพิ่มเติม (GDPR, มาตรา 4)

การระงับการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data Restriction)

หมายถึงสิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลตามพ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562ที่สามารถขอให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลระงับการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลได้ในระหว่างที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลกำลังดำเนินการตรวจสอบตามที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้ร้องขอให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลได้ดำเนินการแก้ไขข้อมูลส่วนบุคคลให้เป็นปัจจุบัน สมบูรณ์ และไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด (PDPA, มาตรา 34)

การละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data Breach)

หมายถึงการกระทำการโดยจงใจหรือประมาทต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายทำให้บุคคลอื่นเสียหายสืบเนื่องมาจากประเด็นเรื่องข้อมูลส่วนบุคคลโดยผู้ละเมิดจะต้องได้รับโทษตามกฎหมายและชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายนั้น (GDPR, มาตรา 4)

กิจการขนาดเล็ก (Small Organization)

หมายถึงธุรกิจขนาดเล็กหรือกิจการที่ความเป็นเจ้าของและการดำเนินงานเป็นไปอย่างอิสระและในเวลาเดียวกันนั้นต้องไม่มีอิทธิพลครอบงำต่อการดำเนินงานของกิจการอื่นในแขนงเดียวกัน

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลและผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลของกิจการขนาดเล็กได้รับการยกเว้นการบังคับใช้ของข้อกำหนดบางประการเกี่ยวกับการจัดทำบันทึกรายการเพื่อให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลและสำนักงานสามารถตรวจสอบได้ยกเว้นแต่การเก็บรวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ของกิจการจะมีความเสี่ยงมีผลกระทบต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ไม่ใช่กิจการที่เก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเป็นครั้งคราว หรือขัดต่อข้อกำหนดที่ห้ามการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลอ่อนไหว (PDPA, มาตรา 39)

ข้อมูลชีวภาพ (Biometric Data)

หมายถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่เกิดขึ้นจากการใช้เทคนิคหรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการนำลักษณะเด่นทางกายภาพหรือทางพฤติกรรมของบุคคลมาใช้ทำให้สามารถยืนยันตัวตนของบุคคลนั้นได้ (ที่ไม่เหมือนกับบุคคลอื่น) เช่น ข้อมูลภาพจำลองใบหน้า ข้อมูลจำลองม่านตา หรือข้อมูลจำลองลายนิ้วมือ (PDPA, มาตรา 26)

ข้อมูลพันธุกรรม (Genetic Data)

หมายถึง ข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้มาจากการทดสอบพันธุกรรม (PDPA, มาตรา 26) การทดสอบพันธุกรรม หมายถึง การวิเคราะห์สารพันธุกรรมดีเอ็นเอ (DNA) อาร์เอ็นเอ (RNA) โครโมโซม (Chromosome) โปस्टิน และสารบางอย่างในร่างกาย เพื่อที่จะตรวจหาลักษณะทางพันธุกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกิดโรคและลักษณะที่แสดงออก เพื่อที่จะนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการแพทย์และการทดลอง

ข้อมูลพันธุกรรมเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความละเอียดอ่อน โดยนอกจากจะเป็นข้อมูลที่บ่งชี้ไปยังตัวบุคคลได้แล้ว ยังมีลักษณะเฉพาะตัวซึ่งในบางกรณีผู้ที่ข้อมูลนั้นเชื่อมโยงไปถึงอาจไม่ประสงค์ให้เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวอีกด้วย กล่าวให้เข้าใจง่ายก็คือ การเปิดเผยข้อมูลพันธุกรรมของบุคคลหนึ่งเสมือนเป็นการเปิดเผยข้อมูลพันธุกรรมของสมาชิกอื่นในครอบครัว

ข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data)

หมายถึงข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลซึ่งทำให้สามารถระบุตัวตนนั้นได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม แต่ไม่รวมถึงข้อมูลของผู้ที่ถึงแก่กรรมไปแล้ว (PDPA, มาตรา 6)

ข้อมูลอ่อนไหว (Sensitive Personal Data)

หมายถึง ข้อมูลส่วนบุคคลที่เป็นเรื่องส่วนตัวโดยแท้ของบุคคล แต่มีความละเอียดอ่อนและเสี่ยงต่อการถูกใช้ในการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม จึงจำเป็นต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวังเป็นพิเศษ

PDPA ได้ห้ามมิให้เก็บรวบรวมข้อมูลอ่อนไหว คือ เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ความคิดเห็นทางการเมือง ความเชื่อในลัทธิ ศาสนาหรือปรัชญา พฤติกรรมทางเพศ ประวัติอาชญากรรม ข้อมูลสุขภาพ ความพิการ ข้อมูลสหภาพแรงงาน ข้อมูลพันธุกรรม ข้อมูลชีวภาพ หรือข้อมูลอื่นใดซึ่งกระทบต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลในทำนองเดียวกัน โดยไม่ได้รับความยินยอมโดยชัดแจ้งจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล มีข้อยกเว้นบางประการ คือ (PDPA, มาตรา 26)

- เพื่อป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพของบุคคล
- เป็นการดำเนินการกิจกรรมโดยชอบด้วยกฎหมายที่มีการคุ้มครองที่เหมาะสมของมูลนิธิ สมาคม หรือองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร
- เป็นข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะด้วยความยินยอมโดยชัดแจ้งจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล
- เป็นการจำเป็นเพื่อการก่อตั้งใช้หรือยกขึ้นต่อสิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย
- เป็นการจำเป็นในการปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data Protection Committee)

หมายถึง คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับการสรรหาและแต่งตั้งตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลพ.ศ. 2562 ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน รองประธานกรรมการ 1 คน กรรมการโดยตำแหน่ง 5 คน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน รวมทั้งหมด 16 คน (PDPA, มาตรา 8-18)

คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีหน้าที่และอำนาจในการ

1. จัดทำแผนแม่บทการดำเนินงานด้านการส่งเสริม และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่สอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้อง

2. ส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานของรัฐและเอกชน ในการดำเนินงานตามแผนแม่บท และจัดให้มีการประเมินผล
3. กำหนดมาตรการและแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
4. ออกประกาศหรือระเบียบเพื่อให้การดำเนินการต่าง ๆ เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
5. กำหนดหลักเกณฑ์การให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่ส่งหรือโอนไปยังต่างประเทศ
6. กำหนดข้อปฏิบัติสำหรับผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลและผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล
7. สนองแผนการตราหรือปรับปรุงกฎหมายที่บังคับใช้เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลต่อคณะรัฐมนตรี
8. เสนอแนะทบทวนความเหมาะสมของพระราชบัญญัตินี้อย่างน้อยทุกกรอบ 5 ปี
9. ให้คำแนะนำและคำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
10. ให้ความและวินิจฉัยชี้ขาดเมื่อเกิดปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้พระราชบัญญัตินี้
 11. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเกิดทักษะความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
 12. ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
13. ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือที่กฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการฯ

*พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 กำหนดให้คำว่า "คณะกรรมการ" หมายถึง คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ (Expert Committee)

หมายถึงคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ตามความเชี่ยวชาญในแต่ละเรื่องตามสมควร โดยมีหน้าที่รับผิดชอบและอำนาจดังต่อไปนี้ (PDPA, มาตรา 71-72)

- พิจารณาเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562
- ตรวจสอบการกระทำการใดๆของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลรวมถึงลูกจ้างหรือผู้รับจ้างที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล
- โทล่เกลี้ยข้อพิพาทเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล
- อื่น ๆ ตามพระราชบัญญัติกำหนดหรือตามที่คณะกรรมการฯ มอบหมาย

สถาบันพัฒนาและทดสอบทักษะดิจิทัล
Digital Skills Development and Testing Institute (DDTI)

คนไร้ความสามารถ (Incompetent Person)

หมายถึง บุคคลที่ศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ เนื่องจากเป็นบุคคลวิกลจริต ซึ่งในการเก็บ ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ของคนไร้ความสามารถ ต้องได้รับความยินยอมจากผู้อนุบาล (PDPA, มาตรา 20)

คนเสมือนไร้ความสามารถ (Quasi-incompetent Person)

หมายถึงบุคคลที่ศาลสั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถเนื่องจากมีความพิการทางกายมีจิตไม่สมประกอบมีพฤติกรรมสุรุษสุร้ายเสเพลเป็นปกตินิสัยติดสุราของมึนเมา หรือมีเหตุอื่น ๆ ทำนองเดียวกัน จนไม่สามารถจัดทำการทำงานโดยตนเองได้ หรือจัดกิจการในทางที่อาจจะเสื่อมเสียแก่ทรัพย์สินของตนเองหรือครอบครัวซึ่งในการเก็บ ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ของคนเสมือนไร้ความสามารถ ต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ (PDPA, มาตรา 20)

ความเป็นส่วนตัวของข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data Privacy or Information Privacy)

หมายถึง การให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลโดยการวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมและบริหารจัดการข้อมูลส่วนบุคคล ที่บุคคลอื่นห้ามเก็บรวบรวม ใช้ หรือเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cyber Security)

หมายถึง กระบวนการหรือการกระทำทั้งหมดที่จำเป็น เพื่อทำให้องค์กรปราศจากความเสียหายและความเสียหายที่มีผลต่อความปลอดภัยของข้อมูลข่าวสาร (Information) ในทุกรูปแบบ รวมถึงการระวังป้องกันต่อการอาชญากรรม การโจมตี การบ่อนทำลายการจารกรรมและความผิดพลาดต่างๆซึ่งพ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลพ.ศ. 2562 จะไม่บังคับใช้กับด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ (PDPA, มาตรา 4)

ความยินยอม (Consent)

หมายถึงการแสดงเจตนาของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล อนุญาตให้ผู้อื่นเก็บรวบรวม ใช้ หรือเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล ผ่านเอกสารหรือผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยการกระทำข้างต้น (เก็บรวบรวม ใช้ หรือเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล) จะถือว่าไม่เป็นการละเมิด ไม่ถือว่าเป็นความเสียหายบุคคลจึงไม่มีสิทธิเรียกค่าเสียหายอันเกิดจากการกระทำที่ตนให้ความยินยอม (PDPA, มาตรา 19)

ค่าสินไหมทดแทน (Compensation)

หมายถึง การชดใช้ความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่บุคคลอันเนื่องมาจากการละเมิดหรือผิดสัญญาในกรณีที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลรวมถึงค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้ใช้จ่ายไปตามความจำเป็นในการป้องกันความเสียหายที่กำลังจะเกิดขึ้น หรือระงับความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วด้วย (PDPA, มาตรา 77)

คุกกี้ (Cookies)

หมายถึงไฟล์ข้อมูลขนาดเล็กซึ่งจะถูกบันทึกลงบนเบราว์เซอร์ของผู้เข้าชมเว็บไซต์ ทำให้ทราบถึงข้อมูลบางประการ เช่น ข้อมูลแบบฟอร์มที่เคยกรอก ข้อมูลการใช้งานเว็บไซต์ ข้อมูลการตั้งค่าบนเว็บไซต์ เป็นต้น ซึ่งมีประโยชน์ในทั้งสองทางคือความสะดวกสบายของผู้ใช้งานและเจ้าของเว็บไซต์ก็สามารถเก็บข้อมูลการใช้งานของผู้เข้าชมเว็บไซต์เช่นเดียวกันบางส่วนอาจเป็นข้อมูลที่สามารถใช้ระบุตัวตนของผู้เข้าชมเว็บไซต์ได้ จึงจัดเป็นข้อมูลส่วนบุคคล (GDPR, อาร์มบท 30) PDPA ส่งผลกระทบต่อการใช้ข้อมูลบนหน้าเว็บไซต์และต้องมีการขอความยินยอมอนุญาตให้บันทึกคุกกี้ โดยต้องปรับปรุงให้ระบุถึงวัตถุประสงค์และนโยบายการใช้งานของคุกกี้อย่างชัดเจน

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data Subject)

หมายถึงตัวบุคคลที่เป็นเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลแต่ไม่ใช่กรณีที่บุคคลที่ครอบครองข้อมูลหรือเป็นผู้สร้างหรือเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นเองโดยเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจะหมายถึงบุคคลธรรมดาเท่านั้น และไม่รวมถึงนิติบุคคล (GDPR, มาตรา 4)

เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection Officer - DPO)

หมายถึงพนักงานหรือผู้รับจ้างของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล มีหน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแก่บุคคลในองค์กรตรวจสอบการดำเนินงานว่าสอดคล้องกับพระราชบัญญัติฯหรือไม่และประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA, มาตรา 41-42)

โดยองค์กร (ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลและผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล) ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในกรณีที่

- เป็นหน่วยงานของรัฐ
- มีการเก็บรวบรวมใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลจำนวนมากและจำเป็นต้องตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลหรือข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ
- ดำเนินการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเป็นกิจกรรมหลัก

ตัวแทนของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (Data Controller's Representative)
หมายถึง ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้กระทำการแทนผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล
ในกรณีที่ผู้ควบคุมข้อมูลอยู่นอกราชอาณาจักรไทยจะต้องแต่งตั้งตัวแทนอย่างเป็นทางการเป็น
หนังสือลายลักษณ์อักษรซึ่งตัวแทนจะต้องอยู่ในราชอาณาจักรและได้รับมอบอำนาจ
ให้กระทำการแทนผู้ควบคุมข้อมูลโดยไม่มีข้อจำกัดความรับผิดชอบใดๆเกี่ยวกับการเก็บ
รวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามวัตถุประสงค์ของผู้ควบคุมข้อมูล
(PDPA, มาตรา 37)

นิติบุคคล (Legal Entity)

หมายถึง บุคคลที่กฎหมายสมมติให้มีสภาพบุคคลเช่นเดียวกับบุคคลธรรมดา แต่
มีความสามารถ สิทธิ และหน้าที่ตามที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือ
กฎหมายอื่น ๆ ได้ระบุไว้

นิติบุคคลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1.นิติบุคคลตามกฎหมายเอกชน คือ นิติบุคคลที่บัญญัติไว้ในประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์มีด้วยกัน 5 ประเภทได้แก่ บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด
ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน สมาคม และมูลนิธิ

2.นิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน คือ นิติบุคคลที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย
มหาชนอื่น ๆ ซึ่งมีเป็นจำนวนมาก เช่น วัด จังหวัด กระทรวง ทบวง กรม องค์การ
มหาชน ฯลฯ"

บทบัญญัติ (Provision)

หมายถึง ข้อความที่กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในกฎหมาย

บุคคล (Person)

หมายถึง บุคคลธรรมดา (PDPA, มาตรา 6) หรือ คนหรือมนุษย์ปุถุชนซึ่งสามารถมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data Controller)

หมายถึง บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA, มาตรา 6)

ผู้ใช้อำนาจปกครอง (Parent)

หมายถึง บิดามารดาของผู้เยาว์การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เยาว์อายุไม่เกิน 10 ปี ต้องได้รับความยินยอมจากบิดามารดา ส่วนผู้เยาว์ที่มีอายุเกิน 10 ปี ต้องได้รับความยินยอมจากบิดามารดาพร้อมด้วย หากไม่เข้าข่ายการกระทำใด ๆ ซึ่งผู้เยาว์สามารถให้ความยินยอมโดยลำพังได้ (PDPA, มาตรา 20)

ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data Processor)

หมายถึง บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งดำเนินการเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ตามคำสั่งหรือในนามของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล โดยบุคคลหรือนิติบุคคลดังกล่าวต้องไม่เป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA, มาตรา 6)

ผู้พิทักษ์ (Custodian)

หมายถึง บุคคลซึ่งศาลมีคำสั่งแต่งตั้งให้เป็นผู้ปกครองดูแลคนเสมือนไร้ความสามารถ การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของคนเสมือนไร้ความสามารถที่อยู่ภายใต้ปกครองของผู้พิทักษ์จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (PDPA, มาตรา 20)

ผู้เยาว์ (Minor)

หมายถึง บุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ โดยมีอายุไม่ครบ 20 ปีบริบูรณ์ หรือไม่ได้สมรสอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งในการเก็บ ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เยาว์นั้น (PDPA, มาตรา 20)

- ผู้เยาว์อายุไม่เกิน 10 ปี ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ใช้อำนาจปกครองที่มีอำนาจกระทำการแทนผู้เยาว์

- ผู้เยาว์อายุเกินกว่า 10 ปี ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เยาว์และผู้ใช้อำนาจปกครองที่มีอำนาจกระทำการแทนผู้เยาว์ร่วมกัน (ยกเว้นว่าเป็นการกระทำใดๆ ซึ่งผู้เยาว์สามารถให้ความยินยอมโดยลำพังได้)

ผู้อนุบาล (Curator)

หมายถึง บุคคลซึ่งศาลมีคำสั่งแต่งตั้งให้เป็นผู้ปกครองดูแลคนไร้ความสามารถ การเก็บรวบรวมใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของคนไร้ความสามารถที่อยู่ภายใต้ปกครองของผู้อนุบาล จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้อนุบาลก่อน (PDPA, มาตรา 20)

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 (Personal Data Protection Act B.E. 2562 - PDPA)

กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับแรกอย่างเป็นทางการ) ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 27 พ.ค. 2562

พฤติการณ์ (Circumstance)

หมายถึง สถานการณ์หรือเหตุการณ์จากการกระทำของคน ที่เกิดขึ้นมาแล้วหรือกำลังจะเกิดขึ้น มักเจาะจงในแง่ของตัวผู้กระทำ เวลา และสถานที่ (PDPA, มาตรา 78)

เลขที่อยู่ไอพี (IP Address)

ย่อมาจาก Internet Protocol Address คือ สิ่งที่ใช้ระบุตัวตนของเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆที่เชื่อมต่อเข้าสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยมักปรากฏให้เห็นในรูปแบบของตัวเลข 4 ชุด เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์แต่ละชิ้นจะมีหมายเลข IP Address ที่ไม่ซ้ำกัน

IP Address โดยลำพังแล้วไม่จัดว่าเป็นข้อมูลส่วนบุคคล แต่เมื่ออยู่รวมกับข้อมูลอื่นๆเป็นชุดข้อมูลที่ทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้ใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์หรือเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่ายได้ จะนับว่าเป็นหนึ่งในข้อมูลส่วนบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Office of the Personal Data Protection Commission - PDPC)

หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 มีวัตถุประสงค์เพื่อกำกับดูแลเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้ (PDPA, มาตรา 43-44)

1. จัดทำร่างแผนแม่บทการดำเนินงานด้านการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่สอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้อง

2. ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

3. วิเคราะห์และรับรองมาตรฐาน มาตรการ หรือกลไกในการกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

4. สำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูล ติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศ

5. ประสานงานกับหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์การมหาชนหรือหน่วยงานอื่นของรัฐเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

6. ให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนเกี่ยวกับการการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

7.เป็นศูนย์กลางในการให้บริการทางวิชาการหรือให้บริการเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล แก่หน่วยงานต่าง ๆ และประชาชน

8.กำหนดหลักสูตรฝึกอบรมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลลูกจ้างผู้รับจ้าง และประชาชนทั่วไป

9.ทำความตกลงและความร่วมมือกับองค์การหรือหน่วยงานทั้งในไทยและต่างประเทศ

10.ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้

11.ปฏิบัติการอื่นๆตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีอำนาจหน้าที่หรือกฎหมายกำหนด

สถาบันพัฒนาและทดสอบทักษะดิจิทัล
Digital Skills Development and Testing Institute (DDTI)

สิทธิและเสรีภาพของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Right and Freedom of Data Subject)

หมายถึง "สิทธิ" ประโยชน์หรืออำนาจของบุคคลที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองและ "เสรีภาพ" อิสระในการตัดสินใจที่จะเลือกดำเนินพฤติกรรมของตนเอง (ที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย) โดยพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ได้มีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อให้การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมีประสิทธิภาพและมีมาตรการเยียวยาเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจากการถูกละเมิดสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพ (PDPA, เหตุผลและความจำเป็นของกฎหมาย)

สถาบันพัฒนาและทดสอบทักษะดิจิทัล
Digital Skills Development and Testing Institute (DDTI)

ภาษาอังกฤษ (A-Z)

A Request for Consent (การขอความยินยอม)

หมายถึงการที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลก่อนหรือในขณะการเก็บรวบรวมใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลอาจกระทำผ่านเอกสารหรือผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างชัดเจน โดยการขอความยินยอมต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้ (PDPA, มาตรา 19)

- แจ้งถึงวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล
- แยกส่วนออกจากข้อความอื่นอย่างชัดเจน
- รูปแบบหรือข้อความสามารถเข้าถึงได้ง่ายและเข้าใจได้
- ภาษาอ่านง่าย ไม่หลอกลวงหรือทำให้เข้าใจผิด

Anonymisation (การทำข้อมูลให้เป็นนิรนาม)

หมายถึง การทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลไม่สามารถระบุตัวตนของบุคคลได้ เพื่อวัตถุประสงค์ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลโดยการนำข้อมูลที่ใช้ระบุตัวตนของบุคคลได้ในชุดข้อมูลมาเข้ารหัส ลบ หรือทำลาย ซึ่งการทำข้อมูลให้ Anonymised หรือเป็นนิรนามอย่างแท้จริง ข้อมูลดังกล่าวควรจะไม่สามารถถูกสืบคืนมาเป็นลักษณะดั้งเดิมที่สามารถระบุตัวตนของบุคคลได้อีก

ข้อมูลนิรนามไม่เป็นข้อมูลส่วนบุคคลและไม่ได้รับการคุ้มครองภายใต้ขอบเขตของกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (GDPR, อาร์มบท 26)

Biometric Data (ข้อมูลชีวภาพ)

หมายถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่เกิดขึ้นจากการใช้เทคนิคหรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการนำลักษณะเด่นทางกายภาพหรือทางพฤติกรรมของบุคคลมาใช้ทำให้สามารถยืนยันตัวตนของบุคคลนั้นได้ (ที่ไม่เหมือนกับบุคคลอื่น) เช่น ข้อมูลภาพจำลองใบหน้า ข้อมูลจำลองม่านตา หรือข้อมูลจำลองลายนิ้วมือ (PDPA, มาตรา 26)

Circumstance (พฤติการณ์)

หมายถึง สถานการณ์หรือเหตุการณ์จากการกระทำของคน ที่เกิดขึ้นมาแล้วหรือกำลังจะเกิดขึ้น มักเจาะจงในแง่ของตัวผู้กระทำ เวลา และสถานที่ (PDPA, มาตรา 78)

Compensation (ค่าสินไหมทดแทน)

หมายถึง การชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่บุคคลอื่นเนื่องมาจากละเมิดหรือผิดสัญญาในกรณีที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลรวมถึงค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้ใช้จ่ายไปตามความจำเป็นในการป้องกันความเสียหายที่กำลังจะเกิดขึ้น หรือระงับความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วด้วย (PDPA, มาตรา 77)

Consent (ความยินยอม)

หมายถึงการแสดงเจตนาของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล อนุญาตให้ผู้อื่นเก็บรวบรวม ใช้ หรือเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล ผ่านเอกสารหรือผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยการกระทำข้างต้น (เก็บรวบรวม ใช้ หรือเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล) จะถือว่าเป็นการละเมิด ไม่ถือว่าเป็นความเสียหายบุคคลจึงไม่มีสิทธิเรียกค่าเสียหายอันเกิดจากการกระทำที่ตนให้ความยินยอม (PDPA, มาตรา 19)

Consent Withdrawal (การถอนความยินยอม)

หมายถึงสิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลตามพ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ในการถอนความยินยอมที่ให้ไว้สำหรับการเก็บรวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยจะต้องสามารถถอนความยินยอมเมื่อใดก็ได้ และสามารถทำได้โดยง่าย เว้นแต่จะมีข้อจำกัดด้านกฎหมายหรือสัญญาที่เป็นประโยชน์แก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลโดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบถึงผลกระทบจากการถอนความยินยอม (ถ้ามี) (PDPA, มาตรา 19)

Cookies (คุกกี้)

หมายถึงไฟล์ข้อมูลขนาดเล็กซึ่งจะถูกบันทึกลงบนเบราว์เซอร์ของผู้เข้าชมเว็บไซต์ ทำให้ทราบถึงข้อมูลบางประการ เช่น ข้อมูลแบบฟอร์มที่เคยกรอก ข้อมูลการใช้งานเว็บไซต์ ข้อมูลการตั้งค่าบนเว็บไซต์ เป็นต้น ซึ่งมีประโยชน์ในทั้งสองทางคือความสะดวกสบายของผู้ใช้งานและเจ้าของเว็บไซต์ก็สามารถเก็บข้อมูลการใช้งานของผู้เข้าชมเว็บไซต์เช่นเดียวกันบางส่วนอาจเป็นข้อมูลที่สามารถใช้ระบุตัวตนของผู้เข้าชมเว็บไซต์ได้ จึงจัดเป็นข้อมูลส่วนบุคคล (GDPR, อาร์มบท 30) PDPA ส่งผลกระทบต่อการใช้ข้อมูลบนหน้าเว็บไซต์และต้องมีการขอความยินยอมอนุญาตให้บันทึกคุกกี้ โดยต้องปรับปรุงให้ระบุถึงวัตถุประสงค์และนโยบายการใช้งานของคุกกี้อย่างชัดเจน

Curator (ผู้อนุบาล)

หมายถึง บุคคลซึ่งศาลมีคำสั่งแต่งตั้งให้เป็นผู้ปกครองดูแลคนไร้ความสามารถ การเก็บรวบรวมใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของคนไร้ความสามารถที่อยู่ภายใต้ปกครองของผู้อนุบาล จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้อนุบาลก่อน (PDPA, มาตรา 20)

Custodian (ผู้พิทักษ์)

หมายถึงบุคคลซึ่งศาลมีคำสั่งแต่งตั้งให้เป็นผู้ปกครองดูแลคนเสมือนไร้ความสามารถ การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของคนเสมือนไร้ความสามารถที่อยู่ภายใต้ปกครองของผู้พิทักษ์จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน (PDPA, มาตรา 20)

Cyber Security (ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์)

หมายถึง กระบวนการหรือการกระทำทั้งหมดที่จำเป็น เพื่อทำให้องค์กรปราศจากความเสียหายและความเสียหายที่มีผลต่อความปลอดภัยของข้อมูลข่าวสาร (Information) ในทุกรูปแบบ รวมถึงการระวังป้องกันต่อการอาชญากรรม การโจมตี การบ่อนทำลายการจารกรรมและความผิดพลาดต่างๆ ซึ่งพ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลพ.ศ. 2562 จะไม่บังคับใช้กับด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ (PDPA, มาตรา 4)

Data Controller's Representative (ตัวแทนของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล)

หมายถึง ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้กระทำการแทนผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

ในกรณีที่ผู้ควบคุมข้อมูลอยู่นอกราชอาณาจักรไทยจะต้องแต่งตั้งตัวแทนอย่างเป็นทางการเป็นหนังสือลายลักษณ์อักษรซึ่งตัวแทนจะต้องอยู่ในราชอาณาจักรและได้รับมอบอำนาจให้กระทำการแทนผู้ควบคุมข้อมูลโดยไม่มีข้อจำกัดความรับผิดชอบใดๆ เกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามวัตถุประสงค์ของผู้ควบคุมข้อมูล (PDPA, มาตรา 37)

Data Protection Impact Assessment – DPIA(การประเมินผลกระทบต่อข้อมูลส่วนบุคคล)

หมายถึง เป็นการประเมินความผลกระทบต่อความเป็นส่วนตัว หากมีกระบวนการใดที่มีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงสูงต่อสิทธิและเสรีภาพของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลผู้ควบคุมข้อมูลจะต้องดำเนินการประเมินความเสี่ยงของแนวทางการประมวลผลก่อนการประมวลผลข้อมูลจริง (GDPR, มาตรา 35)

Data Protection Officer - DPO (เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล)

หมายถึง พนักงานหรือผู้รับจ้างของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลมีหน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแก่บุคคลในองค์กรตรวจสอบการดำเนินงานว่าสอดคล้องกับพระราชบัญญัติฯหรือไม่และประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA, มาตรา 41-42)

โดยองค์กร(ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลและผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล)ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในกรณีที่

- เป็นหน่วยงานของรัฐ
- มีการเก็บรวบรวมใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลจำนวนมากและจำเป็นต้องตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลหรือข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ
- ดำเนินการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเป็นกิจกรรมหลัก

Direct Marketing (การตลาดทางตรง)

หมายถึงการทำการตลาดในลักษณะของการเสนอขายสินค้าหรือบริการโดยตรงต่อผู้บริโภคแต่ละคนโดยมุ่งหวังให้ผู้บริโภคมีปฏิกิริยาตอบกลับเพื่อซื้อสินค้าหรือบริการจากผู้ประกอบธุรกิจ

การทำตลาดแบบตรงมักมีการเก็บรวบรวมฐานข้อมูลของลูกค้าเพื่อใช้สื่อสารไปยังลูกค้า จึงได้รับผลกระทบโดยตรงเมื่อพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ถูกบังคับใช้ โดยกฎหมายดังกล่าวมอบสิทธิให้เจ้าของข้อมูลสามารถคัดค้านการเก็บรวบรวมใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของตนได้เมื่อใดก็ได้หากพิสูจน์ได้ว่าเป็นการประมวลผลข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์การตลาดทางตรง (PDPA, มาตรา 32)

Encryption (การเข้ารหัสข้อมูล)

หมายถึง รูปแบบการจัดการข้อมูลอย่างหนึ่ง เพื่อวัตถุประสงค์ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยกระบวนการนำข้อมูลส่วนบุคคลมาเข้ารหัสที่คนทั่วไปไม่สามารถเข้าใจได้เรียกว่า Ciphertext โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับอนุญาตหรือมีกุญแจเท่านั้นที่จะสามารถถอดรหัสกลับคืนมาเป็นข้อมูลธรรมดาที่สามารถอ่านเข้าใจได้อีกครั้งหนึ่ง (GDPR, มาตรา 32)

Expert Committee (คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ)

หมายถึงคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ตามความเชี่ยวชาญในแต่ละเรื่องตามสมควร โดยมีหน้าที่รับพิดชอบและอำนาจดังต่อไปนี้ (PDPA, มาตรา 71-72)

- พิจารณาเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562
- ตรวจสอบการกระทำใดๆ ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลรวมถึงลูกจ้างหรือผู้รับจ้างที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล
- โทล่เกลี่ยข้อพิพาทเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล
- อื่น ๆ ตามพระราชบัญญัติกำหนดหรือตามที่คณะกรรมการฯ มอบหมาย

General Data Protection Regulation - GDPR (กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสหภาพยุโรป)

GDPR เป็นกฎหมายที่ปรับปรุงมาจาก EU Data Protection Directive เมื่อปี 2538 โดยขยายความเรื่องการคุ้มครองข้อมูลและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสหภาพยุโรปให้มีความชัดเจน/รัดกุมมากขึ้น ตามความเหมาะสมของสถานการณ์ในโลกยุคใหม่ที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อคุ้มครองประชาชนในกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปและบังคับใช้กับหน่วยงานทั้งที่อยู่ภายในและภายนอกสหภาพยุโรปที่มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนในกลุ่มประเทศดังกล่าว

GDPR มีผลบังคับใช้ในวันที่ 25 พฤษภาคม 2561 ได้รับการยอมรับว่าเป็นกฎหมายแม่แบบ และมีความคล้ายคลึงกับ PDPA ของไทยในหลายประการ

Genetic Data (ข้อมูลพันธุกรรม)

หมายถึง ข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้มาจากการทดสอบพันธุกรรม (PDPA, มาตรา 26) การทดสอบพันธุกรรม หมายถึง การวิเคราะห์สารพันธุกรรมดีเอ็นเอ (DNA) อาร์เอ็นเอ (RNA) โครโมโซม (Chromosome) โปสตัน และสารบางอย่างในร่างกาย เพื่อที่จะตรวจหาลักษณะทางพันธุกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกิดโรคและลักษณะที่แสดงออก เพื่อที่จะนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการแพทย์และการทดลอง

ข้อมูลพันธุกรรมเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความละเอียดอ่อน โดยนอกจากจะเป็นข้อมูลที่บ่งชี้ไปยังตัวบุคคลได้แล้ว ยังมีลักษณะเฉพาะตัวซึ่งในบางกรณีผู้ที่ข้อมูลนั้นเชื่อมโยงไปถึงอาจไม่ประสงค์ให้เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวอีกด้วย กล่าวให้เข้าใจง่ายก็คือ การเปิดเผยข้อมูลพันธุกรรมของบุคคลหนึ่งเสมือนเป็นการเปิดเผยข้อมูลพันธุกรรมของสมาชิกอื่นในครอบครัว

Incompetent Person (คนไร้ความสามารถ)

หมายถึง บุคคลที่ศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ เนื่องจากเป็นบุคคลวิกลจริต ซึ่งในการเก็บ ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ของคนไร้ความสามารถ ต้องได้รับความยินยอมจากผู้อนุบาล (PDPA, มาตรา 20)

IP Address (เลขที่อยู่ไอพี)

ย่อมาจาก Internet Protocol Address คือ สิ่งที่ใช้ระบุตัวตนของเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆที่เชื่อมต่อเข้าสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยมักปรากฏให้เห็นในรูปแบบของตัวเลข 4 ชุด เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์แต่ละชั้นจะมีหมายเลข IP Address ที่ไม่ซ้ำกัน

IP Address โดยลำพังแล้วไม่จัดว่าเป็นข้อมูลส่วนบุคคล แต่เมื่ออยู่รวมกับข้อมูลอื่นๆเป็นชุดข้อมูลที่ทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้ใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์หรือเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่ายได้ จะนับว่าเป็นหนึ่งในข้อมูลส่วนบุคคล

Legal Entity (นิติบุคคล)

หมายถึง บุคคลที่กฎหมายสมมติให้มีสภาพบุคคลเช่นเดียวกับบุคคลธรรมดา แต่มีความสามารถ สิทธิ และหน้าที่ตามที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือกฎหมายอื่น ๆ ได้ระบุไว้

นิติบุคคลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1.นิติบุคคลตามกฎหมายเอกชน คือ นิติบุคคลที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มีด้วยกัน 5 ประเภทได้แก่บริษัทจำกัดห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน สมาคม และมูลนิธิ

2.นิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน คือ นิติบุคคลที่บัญญัติไว้ในกฎหมายมหาชนอื่น ๆ ซึ่งมีเป็นจำนวนมาก เช่น วัตถุประสงค์ กระทรวง ทบวง กรม องค์การมหาชน ฯลฯ"

Minor (ผู้เยาว์)

หมายถึง บุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ โดยมีอายุไม่ครบ 20 ปีบริบูรณ์ หรือไม่ได้สมรสอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งในการเก็บ ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เยาว์นั้น (PDPA, มาตรา 20)

•ผู้เยาว์อายุไม่เกิน 10 ปี ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ใช้อำนาจปกครองที่มีอำนาจกระทำการแทนผู้เยาว์

•ผู้เยาว์อายุเกินกว่า 10 ปี ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เยาว์และผู้ใช้อำนาจปกครองที่มีอำนาจกระทำการแทนผู้เยาว์ร่วมกัน(ยกเว้นว่าเป็นการกระทำใดๆซึ่งผู้เยาว์สามารถให้ความยินยอมโดยลำพังได้)

Office of the Personal Data Protection Commission – PDPC (สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล)

หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 มีวัตถุประสงค์เพื่อกำกับดูแลเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้ (PDPA, มาตรา 43-44)

1. จัดทำร่างแผนแม่บทการดำเนินงานด้านการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่สอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้อง

2. ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

3. วิเคราะห์และรับรองมาตรฐาน มาตรการ หรือกลไกในการกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

4. สำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูล ติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศ

5. ประสานงานกับหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์การมหาชนหรือหน่วยงานอื่นของรัฐเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

6. ให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนเกี่ยวกับการการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ

7. เป็นศูนย์กลางในการให้บริการทางวิชาการหรือให้บริการเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล แก่หน่วยงานต่าง ๆ และประชาชน

8. กำหนดหลักสูตรฝึกอบรมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลลูกจ้างผู้รับจ้าง และประชาชนทั่วไป

9. ทำความตกลงและความร่วมมือกับองค์การหรือหน่วยงานทั้งในไทยและต่างประเทศ

10. ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้

11. ปฏิบัติการอื่นๆตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีอำนาจหน้าที่หรือกฎหมายกำหนด

Parent (ผู้ใช้อำนาจปกครอง)

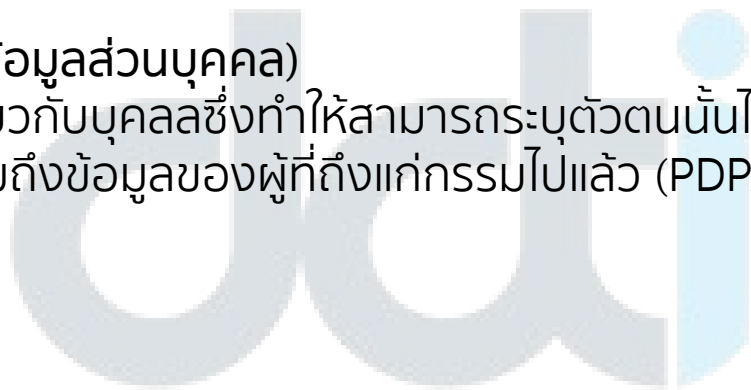
หมายถึงบิดามารดาของผู้เยาว์การเก็บรวบรวมใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เยาว์อายุไม่เกิน 10 ปี ต้องได้รับความยินยอมจากบิดามารดา ส่วนผู้เยาว์ที่มีอายุเกิน 10 ปี ต้องได้รับความยินยอมจากบิดามารดาพร้อมด้วย หากไม่เข้าข่ายการกระทำใด ๆ ซึ่งผู้เยาว์สามารถให้ความยินยอมโดยลำพังได้ (PDPA, มาตรา 20)

Person (บุคคล)

หมายถึงบุคคลธรรมดา (PDPA, มาตรา 6) หรือ คนหรือมนุษย์ปุถุชนซึ่งสามารถมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย

Personal Data (ข้อมูลส่วนบุคคล)

หมายถึงข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลซึ่งทำให้สามารถระบุตัวตนนั้นได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม แต่ไม่รวมถึงข้อมูลของผู้ที่ถึงแก่กรรมไปแล้ว (PDPA, มาตรา 6)

สถาบันพัฒนาและทดสอบทักษะดิจิทัล
Digital Skills Development and Testing Institute (DDTI)

Personal Data Breach (การละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล)

หมายถึงการกระทำการโดยจงใจหรือประมาทต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายทำให้บุคคลอื่นเสียหายสืบเนื่องมาจากประเด็นเรื่องข้อมูลส่วนบุคคลโดยผู้ละเมิดจะต้องได้รับโทษตามกฎหมายและชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายนั้น (GDPR, มาตรา 4)

Personal Data Controller (ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล)

หมายถึงบุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA, มาตรา 6)

Personal Data Objection (การคัดค้านการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล)

หมายถึงสิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลตามพ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ที่สามารถคัดค้านการเก็บรวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตนเองเมื่อใดก็ได้ ในกรณีดังต่อไปนี้ (PDPA, มาตรา 32)

1. เป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่เก็บรวบรวมได้โดยได้รับยกเว้นไม่ต้องขอความยินยอมตามพระราชบัญญัติฉบับนี้
2. เป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่เก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยเพื่อวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการทำการตลาดแบบตรง
3. เป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่เก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยเพื่อวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการศึกษาวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หรือ สถิติ (ยกเว้นเพื่อประโยชน์สาธารณะของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล)

Personal Data Protection Act B.E. 2562 - PDPA (พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562)

กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับแรกอย่างเป็นทางการ) ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 27 พ.ค. 2562

Personal Data Protection Committee (คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล)

หมายถึง คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับการสรรหาและแต่งตั้งตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน รองประธานกรรมการ 1 คน กรรมการโดยตำแหน่ง 5 คน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน รวมทั้งหมด 16 คน (PDPA, มาตรา 8-18)

คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีหน้าที่และอำนาจในการ

1. จัดทำแผนแม่บทการดำเนินงานด้านการส่งเสริม และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่สอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้อง
2. ส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานของรัฐและเอกชน ในการดำเนินงานตามแผนแม่บท และจัดให้มีการประเมินผล
3. กำหนดมาตรการและแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
4. ออกประกาศหรือระเบียบเพื่อให้การดำเนินการต่าง ๆ เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

5. กำหนดหลักเกณฑ์การให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่ส่งหรือโอนไปยังต่างประเทศ

6. กำหนดข้อปฏิบัติสำหรับผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลและผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล

7. เสนอแนะการตราหรือปรับปรุงกฎหมายที่บังคับใช้เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลต่อคณะรัฐมนตรี

8. เสนอแนะบทวนความเหมาะสมของพระราชบัญญัตินี้อย่างน้อยทุกกรอบ 5 ปี

11. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเกิดทักษะความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

12. ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

13. ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือที่กฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการฯ

*พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลพ.ศ.2562กำหนดให้คำว่า "คณะกรรมการ" หมายถึง คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

สถาบันพัฒนาและทดสอบทักษะดิจิทัล
Digital Skills Development and Testing Institute (DDTI)

Personal Data Restriction (การระงับการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล)

หมายถึงสิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลตามพ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562ที่สามารถขอให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลระงับการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลได้ในระหว่างที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลกำลังดำเนินการตรวจสอบตามที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้ร้องขอให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลได้ดำเนินการแก้ไขข้อมูลส่วนบุคคลให้เป็นปัจจุบัน สมบูรณ์ และไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด (PDPA, มาตรา 34)

Personal Data Subject (เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล)

หมายถึงตัวบุคคลที่เป็นเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลแต่ไม่ใช่กรณีที่บุคคลที่ครอบครองข้อมูลหรือเป็นผู้สร้างหรือเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นเองโดยเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจะหมายถึงบุคคลธรรมดาเท่านั้น และไม่รวมถึงนิติบุคคล (GDPR, มาตรา 4)

Personalized Marketing (การทำตลาดส่วนบุคคล)

หมายถึงแนวคิดการทำตลาดในยุคดิจิทัลที่พยายามนำเสนอสินค้าหรือบริการให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภคให้มากที่สุดโดยสินค้าและบริการที่นำเสนอให้กับแต่ละบุคคลไม่จำเป็นต้องเหมือนกันและมีความแตกต่างกันออกไปเพื่อสร้างประสบการณ์การใช้งานแพลตฟอร์มที่น่าประทับใจ

การทำตลาดส่วนบุคคลมีพื้นฐานวิธีการทำการตลาดผ่านการเก็บข้อมูลผู้ใช้งานบนแพลตฟอร์มดิจิทัลแล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อให้สามารถตอบโต้ได้ตรงตามความคาดหวังของแต่ละบุคคลโดยใช้เครื่องมืออัตโนมัติเป็นช่วยจึงมีความเกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวมและใช้ข้อมูลส่วนบุคคลนักการตลาดจึงต้องตื่นตัวและปรับตัวเมื่อพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ถูกบังคับใช้

Provision (บทบัญญัติ)

หมายถึง ข้อความที่กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในกฎหมาย

Pseudonymisation (การแฝงข้อมูล)

หมายถึง รูปแบบการจัดการข้อมูลอย่างหนึ่ง เพื่อวัตถุประสงค์ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลโดยการทดแทนข้อมูลบางส่วนของที่สามารถระบุตัวตนของบุคคลในชุดข้อมูลด้วยนามแฝงซึ่งประดิษฐ์ขึ้นเรียกว่า Pseudonym การใช้นามแฝงจะช่วยให้สามารถระบุตัวตนของบุคคลได้ยากขึ้นขณะการโอนเคลื่อนย้ายข้อมูลหรือเมื่อถูกจารกรรมแต่ยังเป็นรูปแบบข้อมูลที่สามารถนำมาแปลงกลับมาเพื่อระบุผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างแม่นยำ เมื่อมีข้อมูลประกอบเพิ่มเติม (GDPR, มาตรา 4)

Quasi-incompetent Person (คนเสมือนไร้ความสามารถ)

หมายถึง บุคคลที่ศาลสั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถเนื่องจากมีความพิการทางกายมีจิตไม่สมประกอบมีพฤติกรรมสุรุ่ยสุร่ายเสเพลเป็นปกตินิสัยติดสุราของมึนเมา หรือมีเหตุอื่น ๆ ทำนองเดียวกัน จนไม่สามารถจัดทำกรงานโดยตนเองได้หรือจัดกิจการในทางที่อาจจะเสื่อมเสียแก่ทรัพย์สินของตนเองหรือครอบครัวซึ่งในการเก็บ ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ของคนเสมือนไร้ความสามารถ ต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ (PDPA, มาตรา 20)

Right and Freedom of Data Subject (สิทธิและเสรีภาพของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล)

หมายถึง "สิทธิ" ประโยชน์หรืออำนาจของบุคคลที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองและ "เสรีภาพ" อิสระในการตัดสินใจที่จะเลือกดำเนินพฤติกรรมของตนเอง (ที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย) โดยพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ได้มีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อให้การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมีประสิทธิภาพและมีมาตรการเยียวยาเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจากการถูกละเมิดสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพ (PDPA, เหตุผลและควมจำเป็นของกฎหมาย)

Sensitive Personal Data (ข้อมูลอ่อนไหว)

หมายถึง ข้อมูลส่วนบุคคลที่เป็นเรื่องส่วนตัวโดยแท้ของบุคคล แต่มีความละเอียดอ่อนและเสี่ยงต่อการถูกใช้ในการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม จึงจำเป็นต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวังเป็นพิเศษ

PDPA ได้ห้ามมิให้เก็บรวบรวมข้อมูลอ่อนไหว คือ เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ความคิดเห็นทางการเมือง ความเชื่อในลัทธิ ศาสนาหรือปรัชญา พฤติกรรมทางเพศ ประวัติอาชญากรรม ข้อมูลสุขภาพ ความพิการ ข้อมูลสหภาพแรงงาน ข้อมูลพันธุกรรม ข้อมูลชีวภาพ หรือข้อมูลอื่นใดซึ่งกระทบต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลในทำนองเดียวกัน โดยไม่ได้รับความยินยอมโดยชัดแจ้งจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล มีข้อยกเว้นบางประการ คือ (PDPA, มาตรา 26)

- เพื่อป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพของบุคคล
- เป็นการดำเนินการกิจกรรมโดยชอบด้วยกฎหมายที่มีการคุ้มครองที่เหมาะสมของมูลนิธิ สมาคม หรือองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร
- เป็นข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะด้วยความยินยอมโดยชัดแจ้งจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล
- เป็นการจำเป็นเพื่อการก่อตั้งใช้หรือยกขึ้นต่อสิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย
- เป็นการจำเป็นในการปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

Small Organization (กิจการขนาดเล็ก)

หมายถึงธุรกิจขนาดเล็กหรือกิจการที่ความเป็นเจ้าของและการดำเนินงานเป็นไปอย่างอิสระและในเวลาเดียวกันนั้นต้องไม่มีอิทธิพลครอบงำต่อการดำเนินงานของกิจการอื่นในแขนงเดียวกัน

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลและผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลของกิจการขนาดเล็กได้รับการยกเว้นการบังคับใช้ของข้อกำหนดบางประการเกี่ยวกับการจัดทำบันทึกรายการเพื่อให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลและสำนักงานสามารถตรวจสอบได้ ยกเว้นแต่การเก็บรวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ของกิจการจะมีความเสี่ยงมีผลกระทบต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ไม่ใช่กิจการที่เก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเป็นครั้งคราว หรือขัดต่อข้อกำหนดที่ห้ามการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลอ่อนไหว (PDPA, มาตรา 39)

สถาบันพัฒนาและทดสอบทักษะดิจิทัล
Digital Skills Development and Testing Institute (DDTI)